

MAGYAR LAJKA

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának
BUDAPEST VIII.

XIII. évfolyam, 215 (3661) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

A MI SORSUNK

Írta: DEMETER BÉLA

„Aki messze vágyik,
Csak hazáig ér el.
Ha nem selyemszállal:
Köt a rög kötéllel,
Koporsó kötéllel.”

Reményik: Köt a rög.

A népek életének is megvanak a maga sajátos törvényei. Bizony régiek ezek. Legújabb megfogalmazásuk a népvándorlás idejére esik, amikor a különböző néptörzsek addig bolyongtak, vándoroltak, míg alkalmas lakóhelyre, otthonra hazára találtak. Felkutatták a földgolyónak azt a részét, amelynek éghajlata és természeti kincsei megélhetést jelentett. Azóta is minden nép számára egyformán törvény, hogy a letelepülési helyét örök hazájának tekintti, amitől csak az elmulás tudja végleg elszakítani. De akkor is az anyaföld zárja magába. A népek e nagy élettörvénye alól természetesen a magyarság sem kivétel. Hiszen éppen egyike azoknak a népeknek, amelyek az anyaföldért minden időben és minden helyzetben a leg súlyosabb áldozatot hozta. Örökké küzdött és örökké vérezett. És hogy ez mennyire így volt, annak a legkésebb bizonyossága az, hogy megmaradt és ma is itt él Európa Közép-Kelet részén. Pedig hány vihart is élt át, hány orkán is száguldott végig rajta s mennyi itéletidő is vonult el felette. De csak így tudta megtartani az anyaföldet.

A haza védelmének azonban sokféle lehetősége van. Az egyik és talán a legfontosabb a népi gyökér, ami egy titokzatos világban olvad egybe az ősi rögökkel. Ez az a csodálatos emberi érzés, amely azzal a tudattal ajándékozza meg, hogy az ember csak azon a földön tud élni. Eddig ez bizonyult a legidőállóbbnak. A másik hatásos védő eszköz a fegyver, amely ha az idők sodrában néha gyengébbnek is bizonyult szerepét nyomban átvette a másik védelem, a népi gyökér. Hiszen ezer és ezer példa szemlélteti, hogy mindent elbír és minden átvészél. A magyarság sorsa is tehát az anyaföld sorsa, amit el nem hagy s amiét egyedül él. A hazának tekintett anyaföldtől így soha semmi el nem szakíthatja. Még akkor sem ha ennek mérhetetlen ára lenne.

Manapság különösen sokat gondol az erdélyi ember ezekre a kérdésekre. Háboruban élünk és a hadviselésnek is éppen úgy megvanak a törvényei, mint akár a népek életének. Megőrtönhetik — miékként azt legilletékesebb tényezők az erdélyi közreműködés tudomására is hozták — hogy bizonyos hadászati okokból fel kell adni területeket. Ilvenkor a katonasággal együtt elvonul az államigazgatás is. Elvonul — mondjuk az utóvédelmi de semmi esetre sem fut, rohan és főleg úgy, hogy ezáltal rossz légzhangulatot keltsen, mert

Tordánál sikeres ellentámadás, Marosvásárhelytől délre, Szászrégentől keletre eredményes elhárítás folyik

A bolgár hadsereget szovjet tábornok parancsnoksága alá helyezték. A bolgár régenseket néptörvényszék elé állítják. — Churchill beteg

Az erdélyi hadihelyzetről a német véderőfőparancsnokság napijelentése és két Interinf távirat ad tájékoztatást. Ezek tartalmát összefoglalva azt látjuk, hogy a Vaskapunál, Tordától kétoldalt, Marosvásárhelytől délre és Szászrégentől keletre voltak a harcok súlypontja, ahol meghiusították a szovjet és román csapatok támadását. Tordánál a magyar és német csapatok eredményes ellentámadásba mentek át. Erős tevékenységet fejt ki a német légiő, a karánsebes-lugosi vonalon ismét támadta az ellenséges vasúti forgalmat.

A nyugati hadszíntéren a hollandiai események állnak előtérben. A mostani világháború egyik legérdekesebb hadművelete játszódik ott le az angolok s az amerikai kísérlete révén, hogy légiúton nagyobb csapategységeket szállí-

tanak. Az ottani helyzetet megvilágítja egy német sajtóközlemény, mely a következőket írja:

Eisenhower tábornok Délhollandiának folyóktól és csatornáktól hálózott területén a terepviszonyok által rákényszerített helyzetben most legnagyobb ütőkártyáját játsza ki azzal, hogy légiúton minél erősebb hadsereget igyekszik szárazföldre tenni. Az Arnhem és Eindhoven közötti terület azonban rendkívül áttekinthetetlen és nem felel meg a légi úton szállított csapatok céljainak. Ez a körülmény arra a feltevésre ad alkalmat, hogy a légi úton szállított hadsereggel egyidőben szárazföldi hadműveletekkel is próbálkozhassanak. Mivel azonban nem tekintendő nagy valószínűséggel a hadművelet kialakulásának, csupán a helyzetadat próbálkozásnak.

munkatársa megállapítja, hogy nem szállották meg a várost és a környéken nem is láthatók német csapatok. Csak az állomástól bizonyos távolságra ásták be magukat német katonai alakulatok. A Tornea folyó finnországi hídfeinél változatlanul finn katonák adnak őrséget.

Hírek Bulgáriából

Amsterdam. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat szófiai tudósítások szerint a bolgár kormány szóvivője kijelentette, hogy Cirill herceg és a másik két régens a bolgár kormány rendelkezésére áll és várja a bolgár néptörvényszék elé állítását.

Az angol hírszolgálat Szófiából származó jelentésében egyébként megerősíti a Georgiev kormány alakulásának törvénytelen voltát. A hadsereg számára kibocsátott néhány rendelkezéssel kapcsolatban a hivatalos angol hírszolgálat azt mondja, hogy Velceev tábornok volt a fő szervezője az államcsínynek, amely a kormányt uralomra segítette. A bolgár hadsereget egyébként Tolbukin szovjet tábornok parancsnoksága alá helyezték.

Azokkal a hírszövegekkel kapcsolatban, amelyek szerint Ankarában rövidesen aláírják a fegyverszüneti szerződést, a bolgár külügyminiszter kijelentette, hogy még nem kezdődtek meg a tárgyalások, mert Bulgáriát még nem ezilították fel a feltételek átvételére. Addig fogalmunk sincs, hogy hol kezdődnek meg a tárgyalások. Istanbulban vagy más helyen. — mondotta a külügyminiszter.

Hullnak a szárnyas bombák

Amsterdamból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Vasárnap a késő esti órákban és hétfőn a kora reggeli órákban tovább folyt a szárnyasbombák bevetése Dél-Angha és London térségének célpontjai ellen. Károkat és veszteségeket jelentettek.

Berlini jelentés az erdélyi harcokról

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A román harci térségben a Vaskapunál heves harcok fejlődtek ki, amelyek az éjszakába is átnyultak. Tordától kétoldalt a német és magyar kötelékek ellentámadásba mentek át, áttörték a szovjet-román vonalat, bekerítettek egy

szétvert zászlóaljot és feldöngyöltették az arcvonalat. Marosvásárhelytől délre és Szászrégentől keletre valamenyi szovjet támadást elhárítottak. Német csatarepülők a bolsevisták páncélos állásait és utánpótlását támadták meg. Hét páncélos és ötvennél több gépkocsit semmisítették meg.

Német harci gépek támadták a karánsebesi-lugosi vasúti forgalmat

Berlin. (MTI.) Az Interinfnek a légiőrnél szolgáló tudósítója jelenti, hogy gyors német harci gépek ismét támadták az ellenséges vasúti forgalmat.

a karánsebes-lugosi vonalon. Eddigi jelentések szerint bombákkal és fedélzeti fegyverekkel három mozdonyt pusztítottak el.

Német csapatok a finn-svéd határ közelében

Stockholm. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Morgen Tidningen-nek azzal az állhírével kapcsolatban, amely

szertint a németek megszállták a svéd- finn határon Tornea helyéget, a Svéd Távirati Iroda Paparandába küldött

azok a vezetőszemélyiségek akikre sorsunk egész gondozását bízták s akik a maguk munkahelyén az állam-eszmét személyesítették meg. Kemény, elszánt férfiak, kell hogy legyenek. Valóságos állatok és nem amolyan ijedős lények, akik válságos órákban csak személyi biztonságukra gondolnak s akik elsőnek mondván bucsút munkahelyeiknek a menekülés útját nyitják meg mások számára is. Nemcsak a társadalom

ama rétegének, amely talán indokolatlan vesz bucsút otthonától hanem annak is, amely csak a napos oldalt kedveli s csak addig él együtt a néppel, amíg annak révén és nevében ércenyvesülhet. Sőt megvilja az utat a legszélesebb népréteg számára is és ezáltal megholygorta és megtépázta az egyetlen viharálló gyökeret. Ma ez az egyik legnagyobb veszedelem ami az erdélyi magyarságot fenyegeti. Mert hadászatiilag és közigazgatásilag

kiürítenek bizonyos erületeket népileg azonban feladni soha nem lehet. Aki ezt tenné, az már az anyaföldet a Hazát adja fel. Aki futni kíván, annak jó utat, de ne mondja a többinek, hogy szaladj te is, pajtás! Ne mondja, amikor a sors elől úgy sincs menekvés és azt — akarva nem akarva — vállalni és hordozni kell. Hiszen a mi sorsunk az, amire a költő s emlékeztet: Köt a rög kötéllel, koporsó kötéllel....

Tordánál meghiusultak az ellenség áttörési kísérletei

Túlereji román kötelékek súlyos veszteségeket szenvedtek Marosvásárhelytől délre

A német véderőfőparancsnokság közli:

Délnyugaterdélyben

Állandó helyi harci tevékenységet jelentenek. Tordától kétoldalt német és magyar páncélos erők makacs elhárítása és sikeres ellentámadásai közepette meghiusultak az ellenség új áttörési kísérletei. Marosvásárhelytől délre, túlerejében levő román kötelékek, eredménytelen támadásaik közben az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett. A székely kiszögellésben és a Keleti Kárpátokban sikertelenek maradtak a bolsevisták helyi támadásai. Német csatarepülőök hatásoz támadásokat intéztek Turnu Severintől nyugatra folyó ellenséges utáncsállítási forgalom ellen. A német repülőök bombaterheitet csekély magasságból működve, csapat célokra, lőszerraktárakra és páncélos állásokra szórták.

A kárpáti hágók előtt

Sanaktól és Krosnótól délre, tovább tartanak a súlyos harcok. Német páncélos erők és gránátosok ellenlékési tegnap is meghiusították az ellenség áttörési kísérleteit. Német páncélos támadó csoportok Mitautól délnyugatra 91 ellenséges páncélost és 184 löveget semmisítettek meg, illetve zsákmányoltak. Az északi szakaszon bolsevista gyalog és páncélos erők tovább folytatták támadásaikat. Általában felfogtuk, illetve visszavertük a támadásokat. A bolsevisták erős nyomása ellenére a német mozdulatok tervszerűen tovább folynak. Északkelet-szlovákiában, bandák elleni harcban a németek negyvennél több szovjet megbízottat ejtettek fogásba.

Súlyos harcok Sanok és Krosno között

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A Kárpátok előterében Sanok és Krosno között a betörési helyen folytatódott a súlyos harcok. A bolsevisták itt friss erőket vetettek a küzdelembe és megkísérelték, hogy széles arcvonalon déli irányban áttörjék a német vonalakat és elérjék a Beszki-dek hágóit. A támadók sok aknamezőbe ütköztek és Sanoknál tudtak csupán némi tét nyerni.

A keleti arcvonal valamennyi suly-pontján elkeseredett harc tombolt. Bauska vidékén, ahol a bolsevisták mélyen benyomultak az arcvonalba, a német páncélosok ismét visszavetették őket. Modohntól nyugatra meghiusult a bolsevisták támadása. Volmarknál a német tartalékok ellentámadásba mentek át. Német repülőök támogatták a földön folyó harcokat és 27 szovjet páncélost harc képtelenné tettek. A német zuhanóbombázók több helyen felszakították a szovjet

mögöttes vasuti összeköttetéseit. — Északon tervszerűen folytatók a német hadmozdulatok. Nagyobb egységek és sok menekült elszállítása után, tervszerűen kiűrték Pernau kikötőjét. A német légi erők hatásoz támogatták a mozdulatokat.

Finnországban őszintén fájllalják a Magyarországgal való kényszerű szakítást

Stockholm. (MTI.) Amikor a helsinki magyar követség tagjai elhagyták Helsinkit, megszakadt a közvetlen hírszolgálat Helsinkivel. — írja a Magyar Távirati Iroda tudósítója Stockholmból. Mint összefoglalójában megállapítja, olyan országról van szó, mely iránt a magyar nemzet a diplomáciai

Német éjszakai csatarepülőök Délerdélyben vasutvonalakat támadtak eredményesen. A balti érségben több száz német repülőgép Rigától délkeletre és Walktól keletre támadta a szovjet járműoszlopokat.

szakítás után is bizonyára rokonszenvvel viseltetik, mint a finn sajtó közleményeiből kiolvasható, a fegyverszüneti feltételek különösen egy pontban keltettek meglepetést a Magyarországgal való szakítás tekintetében. A szakítást Finnországban élénken tárgyalják és őszintén fájllalják.

Ujra megindult a küzdelem a Pó síkságért

Olaszországban az adriai szakaszon a felderítő tevékenység arra enged következtetni, hogy a brit hadsereg rövidesen ismét megkezdí áttörési kísérleteit a Pó síksága irányában. A kanadaiak előretöréseit visszavetették és 15 páncélost megsemmisítettek. A Fi-

renzétől északra levő térségben alábbhagyott a brit tevékenység. Firenzolánál azonban véres harcra került sor brit páncélos erőkkel. Firenzétől északnyugatra német harci előőrsek egy amerikai rohamcsapatot űztek vissza. San Marino állam hadseregét, amely

Súlyos harcok Közép-Hollandiában ujabban földre tett ellenséges kötelékekkel

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnoksága közli: Középhollandiában az ellenség tegnap légiúton ismét nagyobb erőket tett földre, sulyponttal a Niemwegen től délre és délkeletre eső vidéken. A német csapatok azonnal támadásra indultak. A súlyos harcok még tartanak. Nyugathollandiában a német elszakadó mozdulatok tervszerűen folynak. Aachentől délre visszavertük az ellenség valamennyi támadását. Lünevilltől keletre az ellenség támadásai kezdeti sikerre vezettek, később azonban a támadásokat felfogtuk. A harcok megindulása óta itt a német páncélos elhárítók 106 amerikai páncélost semmisítettek meg. Az epinali hídfőben harcoló csapatunkat súlyos harcok után, a Mosel keleti partjára vetették vissza. A belognei védőörsg maradványai, a ki kötőtől délre levő támaszpontból még mindig vitéz ellenállást tanúsítanak. St. Nazariénél és Lorentnél sikertelenek maradtak az ellenség támadásai. Német messzehordó űtegek Folkestonet és Doveret vették hatásos tűz alá.

NagyLondon térsége

tegnap is súlyos megrtorló tűz alatt állott.

Olaszországban

a középső szakaszon az ellenség súlyos harcok árán csekély területnyereségre tett szert. Az adriai szakaszon visszavertük az ellenség előretöréseit.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Középhollandiában ádáz harcok voltak Deters környékén, ahol az amerikaiaknak ádáz harcok után sikerült az Eindhoven és Niemwegen közötti utat szabaddá tenni. Német erőitéceket is vetettek be. Az angol-amerikaiak azon fáradoznak, hogy kiszélesítsék a nyert utat. A németek ellentámadással több helységet visszafoglaltak. Geilenkorchen és Aachen környékén a mult napi nagy harcok után csak helyi harcokra került sor, amelyeket mindkét részről nagy makacssággal vívtak. Nancytól északra,

északkeleti irányban tovább tartott az amerikai páncélosok nyomása. Lendülettel német ellentámadások megakadályozták az ellenséget abban, hogy jelentősebb területnyereségre tegyen szert. Élénk támadó tevékenységet fejtettek ki az amerikaiak Lüneville betörési helyén. Különösen a várostól északra került sor nehéz harcokra. Az ellenség áttörési kísérletét megakadályozták. Meghíusult az amerikaiaknak az a kísérlete is, hogy másic szakaszon Saarbrücken irányában észak felé törjenek előre. Calais erődje továbbra is állja a harcot. Egy betörési helyet a németek elrekeszttek és a betört ellenséget felformozták. A Grise Ness foknál a német űtegek angol zász hajógyűlékezéseket löttek.

Roosevelt első választási beszéde

Amsterdam. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Az Egyesült Államokban folyó választási előkészület során Roosevelt elnök most tartotta rádió útján első választási beszédét. Legsürgősebbnek mondotta, hogy a háborút mielőbb és minden rendelkezésre álló eszköz felhasználásával befejezzék és hogy nemzetközi szervezetet létesítsenek a háború utáni időkre. Ezenfelül az Egyesült Államokra egy másik nagy

feladat is vár, a háborus gazdálkodásnak a béke céljaira való átállítása.

Beszéde további során a republikánusok vádjai ellen védekezett. A republikánusok voltak azok, akik lehetlenné tették az előkészületeket az előrelátható háborúra. Majdnem egy nemzedékkel ezeltők ők torpedózták meg azt a törekvést, hogy valóban tartós békét teremtsenek.

Kilencszázezer londoni házat rongáltak meg a szárnyasbombák

Amsterdam. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A londoni rádió jelentette, hogy mára virradó éjszaka is támadták a szárnyas bombák Anglia déli gróféágait és NagyLondon területét. Az angol rádió jelentette azt is, hogy a

szárnyasbombák által megrongált 900 ezer ház Londonban télen nem lesz lakható, ha nem javítják meg. Megfelelő munkások viszont nem állanak rendelkezésre. A munkaügyi miniszter mindenkit segítségére szólított fel.

Mozik műsora:

APOLLÓ: Irta az élet.
BELVAROSI: Te vagy a dal.
CASINO: Pillangókisasszony szerelme.
KORONA: Mindenki gyanus.

brit nyomásra hadat üzent Németországnak, egy német rohamcsapat foglyul ejtette.

Német repülőök síeresen támadták az ellenséges vasuti forgalmat

Berlin. (MTI.) Az Interinfnek a légi erőknel szolgáló tudósítója jelenti, hogy gyors német harci gépek ismét támadták az ellenséges vasuti forgalmat a karánsebes-lugosi vonalon. Eddigi jelentések szerint bombákkal és fedélzeti fegyverekkel három mozdonyt pusztítottak el.

Válság a lengyel emigránsok között

Genf. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A londoni Observer diplomáciai munkatársa szerint lehetséges, hogy a Raskevics és az emigráns lengyel kormány közötti viszály Mikolajczyk lemondására vagy elnökválságra vezet. A viszályt az robbantotta ki, hogy követelték Soenkovezky lemondását. Az elnök kijelentette, hogy Soenkovezky addig marad helyén, amíg a nacionalistákat is magában foglaló feladatitái bizottság újra nem kéri a miniszter lemondását.

MAGYAR ERŐ

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK arusáina

Dönitz beszéde

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Dönitz vezértengernagy, a haditengerészeti apir munkásához és munkásnőihez intézett beszédében hangsúlyozta, hogy amit a német munkásság ebben a háborúban a súlyos légitámadások ellenére teljesít, az minden eddigi példát felülmúl. Éppen úgy minden csodatetet kiérdemelt az a teljesítmény, amit a német haditengerészet eddig nyújtott. Ezen a tényen nem változtatnak az ellenség átmeneti sikerei.

Harc a szerbiai kommunistákkal

Belgrádból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Fegyveres szerb köteleknek kommunisták elleni harcában, a kommunistáknak átmenetileg sikerült benyomulni a középszerbiai Gorni Milanovacba. Átmeneti uralmuk alatt sok bűntettet vittek végbe. A szerb államrendőrség 22 tagját, bár többnyire betegek és sebesültek voltak, főbelőtték. Ugyanez a sors jutott osztályrészül többszáz tisztviselőnek és polgárnak. A kommunistákat végül sikerült kiszorítani és súlyos vereségeket okozni nekik. Egy négyszáz főnyi banda csoportot a Moraván túlrá szorítottak vissza. Megakadályozták a bandáknak azt a szándékát is, hogy Középszékiába behatoljanak.

A nagyváradi rendőrszemélyzet állandóan szolgálatban áll

A városban ma dlelőtt különböző híresztelés terjedt el a rendőrséggel kapcsolatban is. Illetékes helyen kijelentték, hogy a rendőrtisztikar és az őrszemélyzet változatlanul végzi kötelességét és éppígy mint eddig ellátja a szolgálatát, sőt még fokozottabb figyelemmel és őrlással.

Döntő összecsapás készül Japán és Amerika között a Csendes-óceánon?

Sangháj. (NST) Heinz Ross, az Europapress tudósítója írja: — Japán katonai szakértők az amerikaiaknak Püliu és Morotai szigete ellen indított új inváziós vállalkozásában nem kevesebbet látnak, mint az első lépést a döntő összecsapásra Japán és Amerika között a Csendes-óceánon. Japán körökben az a nézet uralkodik, hogy ez a döntés már nincs túlságosan messze. Igaz ugyan, hogy ezek a szigetek, ahol jelenleg elkeseredett harcok folynak, még néhány száz mérföldnyire vannak a déli Fülöp-szigetektől.

Nimitz tengernagy a két szigetet nyilván „elsüllyeszthetetlen repülőgépanyahajók” gyanánt akarja használni, ahonnan megfelelő légi biztosítást nyújthat. Mac Arthur tábornoknak a déli Fülöp-szigetek ellen irányuló elkövetkezendő hadműveleténél. Az amerikaiak azonban már eddig is igen drágán fizették meg a két

Dr Páll Gábor erdélyi képviselő hősi halált halt a székely határok védelmében

Végh József írja a kolozsvári Ellen-zék legutóbbi számában:

Agyuk dörögnek határainkon. Világok harcánál kellős közepébe kerültünk. Mégis úgy érezzük, hogy a legfőbb bíró előtt, aki az erkölcsi hitelnek mindenekfölött álló ítélője, megállottuk a helyünket. Ennek egyik legfőbb bizonyítéka dr. Páll Gábor erdélyi képviselőnek hősi halála, aki csiki székelyeinknek élén a székely határok védelmében életét áldozta fel azokért az elvekért, amelyeket mindenkor bátran és tiszta hittel vallott. Nem frunk külön megemlékezést róla. Ide iktatjuk a nevét az erkölcsi hitelről írott cikkünkbe és eszünkbe jutnak a Zrinyiásznak azok a

sorai, amelyek a szigetvári hős haláláról szólnak:

Gábrriel bán lelkét két tizednőgyával Földről jölemelő gyönyörű szárnyával.

Ugy érezzük, hogy dr. Páll Gábor hősi halálával megállotta a helyét az erkölcsi hitel mérlegén és elszálló lelket gyönyörű szárnyával a Mindenható elé, a mindannyiunk fölött álló legfőbb bíró elé vitték. A jövődöbe nézünk mindannyian, itthonmaradt erdélyiek, akik nem a saját mulandó, gyarló lényünkre tekintünk, hanem azt kívánjuk, hogy az időt álló bíráló elé adjon felmentést számunkra a keresztényi emberszeretet.

László Zoltán, a „Székely Nép” szerkesztője Budapesten agyonlőtte magát

Budapestről jelentik: (A MOT jelenti) László Zoltán az ellenséges megszállás alá került Székelyföld országáért ismert napilapjának, a Székely Népnek szerkesztője szombaton

este együtt vacsorázott Budapesten barátjaival, majd hazament lakására és agyonlőtte magát. Azonnal meghalt. László Zoltán tragédiája nagy részvétet keltett.

Szomorú állapotok a megszállott Olaszországban

Bern. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Die Tat jelentést közöl Rómából, amelyben beszámol az angol-amerikai megszállás alatt álló Olaszországban uralkodó szörnyű állapotokról. Minden amerikai tudósító is megállapítja, hogy a helyzet Olaszországban leírhatatlanul rossz. Az emberek mindenütt éheznek. Az élelmiszerhiány oka elsősorban a szállítási maradása. Az országúton és vasúton kizáróan katonai célokra szolgáló forgalmat bonyolítanak le. Az angolzás főparancsnokság az igavonóállatokat is összeszedték

és ezek hiányoznak a gazdaságokból. Egy munkáscsalád háztartása ma hétszer annyiba kerül, mint 1941 novemberében. A munkanélküliek száma csupán Rómában meghaladja a 200.000-t. Az angol rádió római tudósítója az olaszországi éhínségről adott helyzetmagyarázatában az inség leküzdése érdekében tett intézkedésekről beszél. Beszámolójában kiemeli, hogy ez a kérdés Roosevelt és Churchill megbeszéléseinek lényeges pontja volt. Ha ma még nem is lehet beszámolni az éhség leküzdéséről, annyi elmondható, hogy Amerikában a társadalom részéről felhívást tettek az olaszországi nékülözök érdekében. Nem szabad azonban azt hinni, hogy csak Olaszországban van ilyen válság. Minden felszabadított országban ez tapasztalható.

Churchill betegeskedik

Stockholm. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Churchill egészségi állapota sok kívánnivalót hagy hátra. Angliában aggodalmasnak egézéségi állapota miatt.

Mennyi élelmiszert lehet kézipoggyászként Budapestre vinni?

A hivatalos lap közli a közellátási miniszter rendeletét az egyes élelmiszerek s mezőgazdasági termények szállításának szabályozásáról. A rendelet értelmében Budapest székesfőváros, valamint a vele egységes területté nyilvánított megyei városok és községek területére a háztartási szükséglet fedzésére az alábbi élelmiszereket és mezőgazdasági terményeket szabad kézipoggyászként szállítani igazolvány nélkül behozni:

Valságos az angol-szászok helyzete Közép-írfel andiában

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti. Középfhollandiában az angol-amerikaiak helyzete még válságosabbra fordult. miután megszakadt az öszekötő út Bindeven és Niemwegen között. Ezért az amerikai főparancsnokság ismét nagyarányú vállalkozást rendelt el, hogy a Meas és a Waal között és Niemwegentől délre nagyobb erőket szállítson légiúton szarazföldre. A német légiertő támadást intézett, áttörte az ellenséges légikötélekek gyűrűjét és egyrészüket visszatérésre kényszerítette. A német vadászok 38 ellenséges szállító repülőgépet, sikló gépet és teherszállító vitorlázót lőttek le. A földreszállított egységeket is azonnal tűz alá vették. A bekerített egységek megkísérelték Niemwegen irányában, északnyugat felé áttörni. A német páncélosok visszaverték a kísérletet és 14 ellenséges harckocsit kilőttek. A légiúton szállított első brit hadosztály maradványai kilátástalan helyzetük miatt egy tábori kórházat 600 sebesülttel átengedtek a németeknek. A sebesültek elszállításáról azonnal gondoskodtak. A földreszállítási hadművelet kezdete óta fogságba jutott 218 németet kiszabadítottunk.

A belga száműzött kormány visszatért és lemondott

Amszterdamból jelentik: (NTI) Mint a brit hírszolgálat jelenti: Pieriöt, a belga száműzött kormány miniszterelnöke kormányának valamennyi tagjával visszatért Belgiumba.

Londonból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Pieriöt belga miniszterelnök kormányával pénteken lemondott, mint az angol fővárosban közlik. A belga kormány alig egy hete tette át újra tevékenységét Brüsszelbe. Hír szerint az újonnan alakított kormányban olyan minisztereket is felvesznek, akik a német megszállás alatt Belgiumban voltak.

Brüsszelből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Belgiumban is rögtönítélő törvényeket alakítottak és mindazokat törvényzék elé állítják, akiket a németekkel való együttműködéssel vádolnak. Delfosse igazságügyminiszter kijelentette, hogy Brüsszel megszállásának első tíz napja alatt ugyan még senkit sem lőttek agyon, ezt azonban most pótolják. Ezeknek a törvényzékli pernek lefolytatását Delfosse fontosabbnak mondotta, mint a mindennapi kenyeret.

Kávéházakban és vendéglőkben kérje „MAGYAR LAPOK”-at

Menekülés a bolsevizmus elől

Sátoraljaújhely, szept. 25. Békés viszonyok között csendes kis hely a Felvidéken ez a kis vasúti állomás. Most annál élénkebb, változatosabb. Magyarok, németek, szlovákok, lengyelek, ukránok, tatárok, kirgizek és még ki tudja milyen nemzetiségűek sűrűnek forognak a csendes kis falucskában, különösen pedig a vasútállomáson. Uniformisban vagy anélkül, szabadon vagy fogolyként felügyelet alatt.

Most hosszú vonat vesztegel az állomáson. Emberek, állatok kandikálnak ki a vagonokból. Fáradtak, unottak. Egyik vagonban apácák vannak. A mellette lévő vagon közepén pápa külsejű szakállas férfi áll, körülötte emberek, neszonyok, gyermekek, sőt csecsemők is. Ruhájuk kopott, elnyűtt s olyan az ábrázatuk is. Velük van egy bernáthegyi és farkaskeverék kutya is.

Megszólítjuk a pópát és kérdezzük, milyen nyelven beszél. Kérdésünkre mintha meregésből keltettük volna fel. Életpir szökik az arcába és készen válaszolja, hogy neki mindegy, milyen nyelven. Szlovákul kezdünk beszélgetni — mivel ez hasonlít legjobban a lengyelhez — és rövid kölcsönös bemutatkozás után kiderül, hogy nem pápa, hanem egy rendház főnöke és a szomszéd vagonban lévő apácák az ő apái. Lassan kis csoport verődik körénk. Ruházatuk után itélve munkásembereknek látszanak, de beszélgetés közben megtudjuk, hogy az egyik tanító, a másik erdész, a harmadik egyetemista diák, szóval valamennyi iekolázott ember.

Kérdjük, miért, honnan és hová mennek? A „miért”-re csaknem kategorikusan válaszolnak: az élet jobb Katynánál és Vinnicánál. Két héttig voltak bolsevista uralom alatt, de ez elég volt ahhoz, hogy otthonukat elhagyva, vállalják ezt a sorsot.

Hová mennek? Nem tudják, de ezetnének Magyarországon maradni. Szívesen vállalnák a legmehezebb fizikai munkát is, csak hogy itt maradhassanak.

Aztán arra kérjük őket, beszéljenek valamit az élményeiről. A rendház főnöke eleinte szabadkozik:

— Nézzék, uraim, én papember vagyok és nem merem megkockáztatni, hogy elmondjam élményeim, mert félek, hogy szavaimat rémsésnek fogják tartani és nem fogják elhinni. Sokszor magam is úgy vagyok vele, hogy nem hiszem és azt gondolom, hogy csak egy lidércnyomásos álmom rögzítődött meg az agyamban és az kísért. A kéthetes bolsevista uralom után magam voltam egy hotelszobában, ahol a parketten vastagon állt az alvadt vér. Ebben a szobában vallattak. Találtunk olyan hullát, amelynek fejébe rövid drótzögből kocszorút vertek. Valószínű, hogy nem holtá után verték oda. Uraim, bocssésem meg, de erről nem szívesen beszélek.

Témát változtattunk. A vallási kérdést vetjük fel. Hogyan viselkednek a bolsevisták a vallásokkal szemben? Már a kérdésnél hosszú ironikus ránc jelenik meg az arcán.

— Propaganda. — mondja kényszeredetten. — Meghagyták, sőt első dolguk volt, hogy azt idegennek is megmutassák, de természetesen az ő kiséretükben. Ha aztán nincs ott idegen... Megtörtént velem, hogy amikor miséztem, beállított a templomba három bolsevi, szájukban égő cigarettával és fejükön sapkával. Nem csináltak semmit, csak gúnyosan nézdelődtek egy kis

ideig e azután elmentek. Ehhez, azt hiszem, nem kell kommentár? — mondja csendesen.

Most az egyik tanító veszi át a beszéd fonalát. Elmondja, hogy élményeiről jegyzeteket készített és könyvalakban is meg szeretné jelentetni. Még humor is akad benne. Röptiben elmond egy esetet.

Egy szovjet tiszttel beszélgetett egyszer, aki mindenáron meg akarta őt

győzni a szovjet rendszer jó oldaláról. Marx tanai igaz, hogy a kisujjában voltak az említett tisztek, de azontúl semmi. A Szovjetuniót agyba-főbe dicsérette. Ott mindent lehet kapni a szovjet tiszttel szerint Erre — mondja a tanító mosolyogva — megkérdeztem, hogy narancsot lehet-e kapni? Mi az, hogy lehet. — Mondta fölényesen a szovjet tiszttel. — Három nagy gyárunk éjjelnappal csak úgy ontja magából a narancsot!

Még el szeretett volna mondani többet is élményeiből, de a vonat már fűtyült és csak annyi időnk maradt, hogy szívélyesen elbúcsúzzunk a lengyel menekültektől.

Kommunista vezető alakít kormányt Romániában

Ankarából jelentik: Bukarestből ideérkező hírek szerint Romániában rövidesen új kormányalakításra kerül sor. A katonai kormányt politikai kormány vált-

ja fel. Ugy tudják, hogy Petrescal kommunista vezető, aki résztvevett a fegyverszüneti tárgyalásokon áll az új kormány élére.

A Szent Asztrik cserkészcsapat hősiessége

Hétszer érte angolszász légitámadás Szent Asztrik cserkészcsapat közvetlen körzetét. A csapat tagjai minden alkalommal tevékenyen résztvettek a cserkész segítő munkában. Nyomban a légitámadás után megjelentek a fiúk a félig rommádólt lakóházaknál. Az egyik fiú a sebesültek köztérésénél segített, egy másik pedig a csapat lelkes-parancsnokának segédkezett a haldoklók szítségének kiszolgáltatásánál. A többi fiú pedig élete kockáztatásával mentette a megmaradt bútorokat és ruhaneműket. Két fiú ebből a célból lépcsőház haján egy ledől gerendán mászott fel az egyik ház légi-

aknától szétrombolt harmadik emeletére. Ennek végeztével romeltakarítást végeztek, majd a katonaság felkérésére, — egyenruhába öltözve, a kibombázott holmikat őrizték. A munkálatoknál kétszáz megjelent a 250. sz. Hangya cserkészcsapat 4 tagja is. A fiúk lelkes munkájukkal és vigasztaló szavaikkal csakhamar eltűntették a könnyeket a szomorú szemekből, sőt egy-két tréfás megjegyzéssel mosolyt is csaltak az arcokra. A csapatotthon épülete is egy légiakna- és bombatalálatot kapott s a csapatot felszerelésében kb. 500 P kár érte.

LUXEMBURG

Néhány nappal ezelőtt olvashattuk a hadijelentéseket, amelyek arról számoltak be, hogy a nyugati hadszíntér eseményeinek kiterjedésével a festői kis Luxemburg területe is csatatérre vált. Nem lesz érdektelen ezzel a kis országgal foglalkozni, amely területre nézve csak akkora, mint egy közepes magyar vármegye, de mégis tele van magyar vonatkozású események nyomaival. Megemlékezünk Luxemburgról úgy, ahogy azt egy fiatal magyar tudós látta, aki nem sokkal ezelőtt tért vissza onnan Magyarországra s még most is tele van abban a gyönyörű nyugati országban szerzett benyomásokkal.

Senki sem gondolná, hogy ennek a kis országnak, amely földrajzilag is olyan messze fekszik tőlünk, magyar vonatkozású emlékei s híres magyarok által megezentelt helyeik lennének. A luxemburgiak, magyar barátom beszámolója szerint még ma is emlékeztükben őrzik Munkácsy Mihályt, a világhírű magyar festőt. Munkácsy, amikor Párizsban élt, a nyarat mindig Luxemburg valamely festői vidékén töltötte. Feleségének birtoka volt ott, amelyet a híres festő sokszor felkeresett. Nagyon sokat festett Munkácsy ebben a valóban esztaló illő környezetben s világhírű alkotásainak legszebb példányai itt születtek. Ő festette a luxemburgi dóm nagy hírű oltárképét is. Magánosok számára is sokat festett és nagyon sok gyönyörű képe még ma is előkelő luxemburgi családok birtokában

van. Munkácsy nagyon szeretett abban a gyönyörű környezetben dolgozni és igen sok témája született a „bástyák és rózsák” városában.

Magyar zenetörténeti vonatkozású emlékeket is őriznek Luxemburg zenét kedvelő lakói. Kevesen tudják, hogy Liszt Ferenc halála előtt egyik utolsó hangversenyét itt adta. Jótékony célra rendezték a hangversenyt, óriási sikerrel és utána nemsokára már meg is halt a nagy magyar művész.

A művészetek világából a történelembe átlépve még így is igen sok magyar vonatkozású emléket őriznek a város falai. Nemsokára 700 éve lesz, hogy a kis tartományt hercegei rangra emelték. Egykorú feljegyzések bizonyítják, hogy abban az időben várában, amely Európa egyik legnagyobb erőssége volt, magyar tüzérek és alföldi huszárok is megfordultak. Mint várvédő sereg harcoltak hol a spanyolokkal és franciákkal, hol pedig a hollandokkal szemben oltalmazták az erődítményeket. A magyar vitézségről még ma is legendákat beszélnek azon a vidéken. A történelemben később hozzákapsolódunk a nyugati hercegség életéhez, hiszen köztudomású, hogy Zsigmond királyunk, aki a magyar trónról szerezte meg a német-római császári koronát, luxemburgi származású volt.

Az ország története is körülbelül egyidős Magyarországgal történetével. Néhány évvel a magyar honfoglalás előtt Siegfried gróf megvette a trieri egy-

házi hatóságoktól a Mosel két partján elterülő erdős területet; a mai Luxemburg nagyhercegeget. Középpontjában akkor régi római vár állott, amelynek mardványait és erős falait Siegfried gróf megerősíttette és azon a helyen várkastélyt emelt. Ezzel az érdekes adásvételi szerződéssel született meg Luxemburg. Ennek még ma is látható nyoma van; a szerződést ott őrzik a trieri múzeumban.

Századokon át nemcsak a történetírók feljegyzései, hanem a hadtörténet tanúsága szerint is Luxemburg vára bevehetetlen erősségnek számított. Noha birtokáért öt nagy nemzet marakodott, mégis a puszkapor feltalálásáig nem akadt olyan hadserege egyik nagyhatalomnak sem, amely behatolhatna a lábát a később városá fejlődött várba. A tulajdonképpen óváros még ma is középkori pompájában áll és olyan megerősített környezetben, mintha azon a helyen a történelem időkerékét századokkal ezelőtt megállították volna.

Luxemburg alig 300.000 lakost számlál, azonban ennek ellenére soha nem tartozott a szegény országok közé. Ércbányái héttmillió tonna nyers acélt termeltek évente. Igen érdekes sajátossága, amely talán sehol máshol nincsen meg Európában; Luxemburgban ismeretlen a háziúr és a lakó fogalma. A jómódú kis országban mindenki háziúr és a legszegényebb munkás is saját házában lakik.

Európa egyik legnyugodtabb és legkisebb országának életét is felkavarta most bizonyosan a háború. Nem a régi meghi nyugalom hirdetik a békét a százados kőfalakon épült kőházak, hozzájuk ragasztott függőkertek, rondellák, viaduktok és jellegzetes kis spanyol őrtornyok. A francia és spanyol német tiéztaság és a luxemburgi polgárok gazdag nyugalma a háborús események következtében bizonyára ekkorban megváltozott és alkalmazkodott az új helyzethez, amely feldulta Európa legkisebb és legdíszesebb országának nyugalma is.

Páris csak ötödrészt kapja meg a szükségelt élelmiszereknek

Londonból jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A News Chronicle az új francia élelmiszer miniszter nyilatkozata alapján azt írja, hogy Párizsba naponta csak 500 tonna élelmiszer érkezik, holott 2400 tonna állapították meg Algírban Párizs minimális élelmiszer-szükségletét. A miniszter ezt a hiányt azzal indokolta, hogy a szállítási eszközöket katonai célokra veszik igénybe.

Légiháború

Északamerikai bombázók nappali támadásai délkeletnémetországi és szudétavidéki helységeket, főként Brűx és Teplitz ellen irányultak. Éjszakai bombázók a rajna-westfáliai vidéket, különösen Düsseldorf városát támadták.

Kávéházakban és vendéglőkben kárja a MAGYAR LAPOK-at.

Segítsünk a menekült székelyeken

A háború forrataga több ezer székely testvérünket fosztotta meg hajlékától

Vitéz Bonczos Miklós belügyminiszter pénteken este a következő rádió-felhívással fordult a magyar társadalomhoz:

Kedves magyar testvéreim! A háború dübörgő léptei — mint az évezredek magyar történelem során annyiszor — most is határainkhoz értek és földünket tapodják. A magyaroknak kell helyátallania a nyugati kereszténységért, az európai kultúráért, valamint a maga fennmaradásáért is. Azokban az ősi kapukban, amelyekben ezekért a szent célokért már anynyi magyar vér hullott. A küzdelem döntő szakaszához ért. Ellenségeink rohama a szívünkhez annyira közel álló Erdély bástyáit támadta s abban is először a magyar nemzeti élet egyik legdúsabbán hajtó ágát, a székelységet rohanta meg.

A küzdelmet a győzni akarás szelleme vezeti és a győzlem törvénye az áldozat, amit vállalni kell. Ez tette elkerülhetlenné a legnehezebb áldozatot, a Székelyföld átmeneti kiürítését. A háború forrataga több ezer székely testvérünket fosztotta meg hajlékától. Vannak, akik mindenüket odahagyva, fillér nélkül és egy szál ruhában kényszerültek a menekülésre és vannak menekültek, akik már több mint két hete tartózkodnak vasúti kocsikban, öregek, betegek, síró csecsemők és magatehetetlen asszonyok.

A kormányzat minden rendelkezésre álló erővel és lehetőséggel igyekszik elérni azt, hogy a háború legkeményebb megpróbáltatásait is vállaló székely testvéreink, ha már ideiglenesen szegény és hajléktalanná is váltak, ne érezzék magukat hontalanoknak.

Az útvonalon, amelyet meg kell tenniük, 18 élelmezési hely működik. ez azonban a számítás kiszámíthatatlan eshetőségei és véletlenjei között még mindig nem elegendő, mert nem lehet előre tudni, hogy hol kell néha egy-két napra is megállniuk.

Ezért arra kérem nemzeti társadalmunk minden rendű és rangú rétegét, hogy nyissák meg szívüket és segítsenek úgy ahogyan arra otthonaik élestarai lehetőségeit nyújtanak. Testvéreik állanak kapunk előtt, akik maguk is harcoltak és akiknek a férfiai még ma is harcolnak az országhatár hegyvonulatain. Nem a hatósági intézkedések csíbtják el a fájdalmat és oszlatják el a bánatot, hanem a másik testvér szíve, jóindulata és önfeláldozó segítőkészsége.

Egy nép „vérző lelkének“ kell egybeforradni ezekben a súlyos és a jövőnkét megszabó végzetes órákban. A legszegényebb kis falvak és községek ragyogó példával mutatták meg már eddig is, hogy milyen szívvel kell fogadni az ország határterületén élő — és ezer esztendő óta minden viharral a többiek helyett is mérköző vitéz székelységet. Kövesse minden tanya, falu és város a ragyogó példát.

A menekülteket oda irányítjuk és ott helyezzük el, ahol a magyar néptenger a legmélyebb, a legdúsabb és a legerősebb, — a Tisza vidékére. Tudom, a tisza magyarság nemcsak ellátásban, nemcsak anyagi eszközeiben, hanem lelkében, érzéseiben és

öntudatában is gazdag, erős és áldozatokra képes.

Arra kérem őket, hogy ezt az erőt, gazdagságot, hajlékaikat és áldozatos lelküket nyissák meg és nyújtsák mindazt, amit az otthon, a vedett és meleg családi kör adhat azoknak, akik — magyarságuk és a mi drága Magyarországnak védelmében — elvesztették meleg családi fészkeiket.

Gondoljunk arra: a küzdelem mindnyájunkért, az egész magyarságért, az egész nemzet jövőjéért folyik és aki a maga hajlékában, megszokott házában és saját

élestarából áldozhat, ha mindenét odaadja is, még mindig nem adott annyit, mint aki már szűkebb hazáját, kicsi faluját, most ermő határát feláldozta a nagyobb hazáért, Magyarországiért.

A küzdelemben az áldozatok irányítják a történelem útját. Vannak, akiket keményebb megpróbáltatás elé állít ez a küzdelem. Sohase feledjük, hogy a szebb jövődőt csak akkor érdemeljük meg, ha a most reánk váró harcot, bajokat és áldozatot közösen és együtt viseljük.

Nyissátok meg szíveteket és nyitjátok azoknak a sorsát, akik elvesztették tüzhelyüket. Nyissátok meg a sorsát, akik elvesztették szíveteket és forradjatok egybe. Hordozza a szerencsésebb is a szerencsétlenebb terhét és úgy olvadjatok egységes sorsközösségbe. Mert jövőnk jütka a jó magyarok lelkebe van írva.

Október másodiktól este fél 7-kor kezdődik az elsötétítés

A hivatalos lap mai számában a honvédelmi miniszter újból szabályozza a légoltalmi elsötétítés idejét. A magánvilágítás elsötétítését, figyelembe véve a nyári időszámítás megszüntetését, az ország egész területén október 2-től október 8-ig 18 óra 30 perckor, október 9-től október 15-ig 18 óra 15 perckor, október 16-tól október 22-ig 18 órakor, október 23-tól október 29-ig pedig 17 óra 30 perckor kell végrehajtani. Az elsötétítés október 2-től 8-ig 5 óráig, október 9-től október 22-ig 5 óra 30 perckor és október 23-tól október 29-ig hajnali 6 óráig tart.

A törvényhatósági jogú és megyei városokban a csökkentett közvilágítást ez időpontokban kell végrehajtani. Az ernyőzetlen és központilag ki nem kap-

csolható közvilágítási lámpákat üzembent tartani egyáltalában nem szabad. A közvilágítást csak olyan községekben szabad fenntartani, amelyekben állandó rádióügyleti riasztószolgálatot tartanak, másrészt a közvilágítást a zavarórepülésnek a rádióban történt köztesítől számított egy perccel belül központilag ki kell kapcsolni.

Az elsötétítés időpontja előtt, de a világítás meggyújtása után bekövetkezett légitámadás vagy légiriadó esetén a teljes elsötétítést azonnal végre kell hajtani. A zavarórepülésnek vagy légitámadásnak rádió útján való közlése, illetve az utóbbinak hatósági riasztóeszközzel történő jelzése esetén a teljes elsötétítést ugyancsak végre kell hajtani.

Vásárhelyi László, kolozsvári polgármester felhívása

„Agyudörgésre vagy szirénajelzésre mindenki menjen le az óvóhelyre“

Kolozsvárról jelentik: Vásárhelyi László dr., kolozsvári polgármester az alábbi felhívást intézte Kolozsvár város nagyközönségéhez:

A város mai nehéz helyzetében mindenekelőtt arra kérem Kolozsvár város közönségét, hogy nyugalmát minden körülmények között igyekezze megőrizni. Tudom, hogy ez ma nem könnyű feladat, különösen akkor, amikor naponta többször is megszólalnak a légvédelmi ágyúk s háromszor-négyeszer is légiriadót jeleznek a szirénák. De, sajnos, ezzel ma, jelenlegi körülményeink között számolni kell. De éppen ezért sokkal fokozottabban figyelmeseknek kell lennünk. Ha megszólalnak a légvédelmi ágyúk, vagy riadót jeleznek a szirénák, mindenki azonnal igyekezzék óvóhelyre menekülni. Többször is hangsúlyoztuk eddig, hogy ilyen esetben nemcsak a bombázás tehet kárt az ember testi épségében, de saját légelhárításunk repeszai is súlyosan veszélyeztetik életünket.

A fegyelem és a nyugalom megőrzésére azonban az élet más területén is nagy szükségünk van. Felelőtlen hírek terjesztésével vagy jólérsülttségünk fitogtatásával — ami a legtöbbször egyáltalában nem jólérsülttség — csak a

riadalmat fokozzuk. Ettől óva intek mindenkit, akiben csak egy kis emberi érzés van embertársai iránt.

Ami pedig a közellátási zavarokkal és más közigazgatási zavarokkal kapcsolatban elterjesztett híreket illeti, megnyugtathatok mindenkit, hogy úgy a közigazgatás, mint a közellátási hivatal a város fokozatos kiürítése ellenére is helyén van s minden eszközzel azon igyekezik, hogy a körülmények szabta lehetőség határain belül mindent elkövessenek Kolozsvár közönségének érdekében.

Hangsúlyoznom kell, hogy amint az már a lapokban közzétett hivatalos közleményekből is látható, a város vezetősége ma is ura a helyzetnek. Egyes kereskedők megelégedve kötelességükről, üzleteiket nem nyitották ki, vagy

Lapkihordókat, lapárúsokat

jó fizetéssel felvesszünk.

Jelentkezni lehet a

MAGYAR LAPOK

kiadóhivatalában.

ha kinyitották is, nem a fennálló rendelkezések és jogszabályok betartása szerint végezték munkájukat. Éppen ezért intézkedtem, hogy az üzletek és iüzemek megfelelő időben nyitva tartanak és álljanak a vásárló közönség rendelkezésére. De intézkedtem abban az irányban is, hogy Kolozsvár város részére továbbra is hiánytalanul biztosítsuk a közellátási cikkeket, így elsősorban a kenyert. Megnyugtathatok mindenkit, hogy a jövőben is mindent elkövetünk annak érdekében, hogy lehetőleg még csak egy nap se legyen fennakadás Kolozsvár életében — fejezte be nyilatkozatát Vásárhelyi László dr. polgármester.

Ezidén elmarad a Katolikus Nagygyűlés

Ezidén az Országos Katolikus Nagygyűlés elmarad. Ezzel kapcsolatban az Actio Catholica országos elnöksége úgy határozott, hogy a Magyarok Nagyaszonya ünnepén a katolikusok ezüzből fakadó könyörgését tartanak.

Ez alkalommal Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás felhívással fordul a magyar katolikus társadalomhoz, amelyben felhívja a hívőket, hogy október 8-án a Magyarok Nagyaszonya tiszteletére az ország valamennyi templomában öblutáni ájtatosság lesz. A Jézus Szívérel szóló litánia elmondása után ajánlják fel hazánkat Jézus és Mária ezert szívének.

További letartóztatások Romániában

Bukarest. (NST.): Romániában számos további személyiség letartóztatására került sor, akik Antonescu uralma alatt magasrangú állásokat töltöttek be.

Letartóztatták többek között Transnistria, Bukovina és Besarabia volt kormányzóit. Ezeket a román kormány és a szövetségeseik vád alá helyezik. Letartóztatták Radulescu volt zsidóügyi kormánybiztosát is, aki a kormány zsidóellenes intézkedéseit végrehajtotta. A bukaresti főtanács sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy a zsidótörvények időközben megtörtént megszüntetése nem elegendő.

MAGYAR JÁTÉKSZIN

képes művészi hetilap

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

Hogyan tehetjük ártalmatlanná a ledobott gyújtótesteket?

Három gyújtóbombát tett ártalmatlanná egy helvenyes falusi asszony

Az alábbiakban rámutatunk arra, hogy ha a lakosság fegyelmetlenül viselkedik és odaadó készséggel veszi ki részét az oltási munkálatokból, akkor az ellenség korántsem érheti el célját. Jó lenne, ha falvaink megszívlelnék az itt következő tanácsokat, mert nem tudhatjuk, a ránk leselkedő ellenség mikor intéz légitámadást ellenünk.

HOMOKOT TÁROLNI!

Megeshetik, hogy egy falura több gyújtó- és repesz bomba esik. Több épület tetején, „hidlásán” és padlóján egyszerre keletkezhetik tűz. Lélekjelenlét, óvatos, de bátor és határozott fellépéssel szinte másodpercek alatt meg lehet a tüzet fékezni. Előfordulhat, hogy egy és ugyanazon udvaron az összes épületek veszélybe kerülnek, mert a 3-5 kilós gyújtóbombákat, vagy gyújtóhasábokat nagyobb tömegben oldják ki a gépek egyszerre.

Általában a repülőátadás színhelyén pontakozik ki a mai időknek egyik legfontosabb követelménye: minél nagyobb mennyiségű és szárazabb homokot kell tárolni mindenkinek olyan helyen, ahonnan összes, sőt a szomszédos épületeket is könnyen el lehet erni. Minden épület mellett legyen víz kéznél, mert a támadás pillanatában felbecsülhetetlen akár egy veder víz. A csirájában jelentkező tüzet, a sísteregve égő, nagy hőt fejlesztő gyújtóbombát kevés homokkal ártalmatlanná lehet tenni, míg a kezdeti terjedésben lévő tüzet vízzel kell megfékezni.

Egy falu elleni támadás alkalmával egy 70 éves öregasszony gyors egymásutánban három gyújtóbombát tett ártalmatlanná homokkal, mások az ágyban robbanó hasábot emelte ki ágyaműstől és mentette meg így a házat.

Ezek és hasonló példák bizonyítják, hogy a légoltalom első és legfontosabb kelleke a lélekjelenlét, elhatározóképesség és azonnali cselekedet. A fejezett, össze-vissza szaladgáló lakosság eemmiféle eredményt nem ér el, a zavar és pánik pedig helyrehozhatatlan következményekkel járhat.

VIZESKÁD, VEDER, SZIKRAVERŐ!

A támadás alkalmával mindenki meggyőződhetett, hogy a helyi légoltalomnak minden pillanatban felkészülten kell állania. Minden házban, oszrben, ólban, padlásán, hidlásán, istállóban, fűszinben, papírzsákokban álljon kézen a homok. De gondoskodjunk arról is, hogy nagyobb homokbuckában kéznél legyen a lapát, mert súlyosabb, vagy egymás mellett több robbanóbomba esetén csak pillanatnyilag lehet segíteni a papírzsákokban tárolt homokkal, amit nagyobb mennyiségnek kell követnie. Legyen kéznél a vizeskád és a vödör is. Elengedhetetlenül fontos, hogy fejezet, csákányt, villát és szikraverőt tartsunk kéznél. Különösen az utóbbi fontos. Tetőtűzeknél nél-

külözhetetlen. Legtöbb kárvalott községben már mindenki megoldotta átmenetileg a szikraverő kérdését. Hosszú rúdra háromba hajtogatott zsákot kötöttek és az épületek mellett álló vi-

zesedezékek közelébe állították. Ha tetőn robbant a gyújtóbomba, a gazda vízbemártotta a zsákot és a negyedik, vagy ötödik „legyintésnél” elfulladt a tetőtűz. Homokkal, vízzel és szikraverővel bombák tömegét lehet pillanatok alatt ártalmatlanná tenni. A szomszédokknak együtt kell dolgozniok. Ennek legelső feltétele, hogy egyik udvarból a másikba könnyen és a nap bármelyik szakában át lehessen szaladni. Réseket, kapukat kell vágni a kerítéseken, hogy az ugrálással, kapaszkodással ne vesztegesseik a felbecsülhetetlenül drága időt.

Legyünk örökös készenlétben

Órizzék ellen a szomszédok egymást, hogy mindannyian és előírászerűen végrehajtották-e a légoltalmi intézkedéseket. Nem szabad elfelejteni, hogy egyetlen gondatlan ember az egész falu veszét okozhatja, különösen, ha szeles időben hullanak a gyújtóbombák. Hiába oltja el 30-40 gazda jól a gyújtóbombát, ha egy „elügyetlenkedő”. Különösen fontos ez ott, ahol az épületek túlnyomó része fából készült, zsindegy fedett épületek égtek el. Bátor magatartással azonban minden bombát ártalmatlanná lehet tenni.

Óriási szerepe van ilyen támadásoknál a tűzoltóságoknak. Gépek, szerzőmók és emberek egyaránt legyenek mindenkor készenlétben, hogy percek alatt rendeltetési helyükre jussanak. Ezen a téren eemmiféle mulasztást nem szabad elnézni. Gyakorlatozzék minél többet a tűzoltóság és a figyelő, vagy ügyelő szolgálat egyetlen nap se mulassza el lenőrizni a fecskendőket, amelyeknek kitűnően kell működniök.

Éberség és nyugalom

A tűzoltóság szervezeten, aránylag nagy távolságról is — szinte percek alatt — igen komoly segítséget tud nyújtani.

Minden az emberen és a szervezeten mulik. Óvatosan kell megközelíteni a gyújtóbombákat, mert lehetnek közöttük olyanok is, amelyek másodpercek mulva, sőt percek mulva robbannak és tüzet szórnak maguk körül szanaszét. Ezek könnyen és súlyosan megebesíthetik a könnyelműkődő,

vagy feleslegesen hőködő embert. Az óvatosság és elővigyázat azonban nem mehet a gyorsaság rovására. Nem lehet eléggé és elégzer ismételni, hogy a bombázást követő első percekben dől el a támadás sorsa. A kapkodást, az el- össze-vissza szaladgálást ki kell küszöbölni és egyesült erővel, figyelmezteten, bátran és gyorsan a veszélyeztetett vagyonok megmentésére sietni, mert ezt parancsolja az idő, a nemzet egyetemese sorsa.

Hamis méceleg, „töltött” szappan és a halászsok szerződése

Érdekes elvi jelentőségű döntések árdrágítási bűnperekben

A rendőrségre telefonjelentés érkezett, hogy az egyik hentesüzletben hamis mérleg mérik a jegyre kizolgáltatott zsiradékokat és jegyenként 2 dekával kevesebb zsirt szolgáltatnak ki. Detektívek próbavásárlást végeztek az üzletben, megállapították a csalást, amelyet ugy követtek el, hogy az üzlet vezetője egy két deka súlyú kemény papírlémezt tett a mérleg egyik tányérjába. Az üzletvezető ellen a honvédelem érdekeit sértő, közszükségleti cikk jogellenes elvonásának büntette miatt indult meg az eljárás és a budapesti büntetőtörvényszék e vád szerint állapította meg bűnöségét.

Nem család, hanem árdrágítás

A tábla most megsemmisítette ezt az ítéletet és érdekes elvi jelensőségű határozatával az iratokat az ügy

uj elbírálására a budapesti uszorabirósághoz tette át. A tábla szerint tévesen minősítette a bűncselekményt a törvényszék, mert az ilyen esetekben valójában nem közszükségleti cikk jogellenes elvonásának bűncselekménye forog fenn, hanem árdrágítás. A hentesüzlet ugyanis a felhasználott és kifizetett súlynál kisebb súlyú zsirt szolgáltattott ki, ezért a zsirmennyiségért a megállapított hatósági árnál — éppen a súlykülönbség miatt — magasabb árat fogadott el. Az ártullépés efféle esetében a súly tekintetében való megtevésztés, mint eszközcselekmény, beleolvad a súlyosabb visszaélés bűncselekményébe.

A hamis mérleggel szédelő hentes bűncselekményét tehát az uszorabiróság fogja elbírálni.

Onkéntes szappanárusok

Az uszorabiróság bűnösnek mondott ki két magántisztviselőt, mert magasabb zsirsavtartalmu, ugynevezett „töltött” szappant, anélkül, hogy szappan eladásra jogosultak lettek volna, a hatósági árnál drágábban adtak el tisztviselőtásaiknak. — Azzal védekeztek a bíróság előtt hogy a magasabb arányu zsirsavtartalom ellenértékéeként számították fel a maximális árnál drágább árat. Az

uszorabiróság nem fogadta el ezt a védekezést, mert a magasabb arányu zsirsavtartalom ellenére sem lett volna szabad a vádbeli szappant a szinszappannál drágábban eladni. — Magasabb zsirsavtartalmu szappant ugyanis a vádbeli időben egyáltalán nem lett volna szabad gyártani és forgalomba hozni.

Haszonbérleti szerződéssel nem lehet árat drágítani

Érdekes bűnpert foglalkoztatta az uszorabiróságot, amrlet halászsok indítottak egy halászmester ellen. A halászsok, akik magánvád alapján indították meg a bűnpert, hosszabb időn keresztül alhaszonbérletben bérelték évi 200 pengő fejenkénti összegért a Tisza egyik szakaszát. A pót magánvádoló kishalászsok azért indították meg a pert, mert a halászmester kitétte őket a bérleből és fejenként évi 300 pengő összeg ellenében másoknak adta alhaszonbérletbe a kérdéses halászati területet.

Az uszorabiróság majd a tábla bűncselekmény hiányában felmentő ítéletet hozott a halászmester ellen indított perben annak megállapításával, hogy a vádlott és pót magánvádlok között munkaadói, illetve munkavállalói viszony sohasem létesült és a vádlott halászmesternek jogában állott a kishalászsokkal a szerződést meg nem újítani. Haszonbérleti, illetve alhaszonbérleti szerződéssel — hangzott az ítélet indokolása — nem lehet árdrágítást elkövetni.

Halállal végződött a plasztikai műtét

Budapest. Az ügyészség gondatlanságból okozott emberölés vétségé címen emelt vádat dr. Érczy Miklós budapesti orvos ellen s az ügyet most tárgyalta a büntetőtörvényszék Gátay-tanácsa. A vádirat szerint dr. Érczy mult év júniusában Perjes Miklósné sz. Gyarmati Etelkán plasztikai műtétet hajtott végre. Az orvos — az ügyészség vádjá szerint — nem volt figyelemmel arra, hogy Perjesné szervezete a műtétet iránt túlérzékeny volt és az érzéstelenítésre több, mint 500 köbcentiméter pantokain oldatot használt fel. A szükséges elővigyázatosági intézkedések elmulasztása miatt — mondja az ügyészi vádirat — az orvos okozója lett annak, hogy Perjesné heveny pantokain mérgezésben a műtőasztalon meghalt.

A főtárgyaláson dr. Érczy Miklós tagadta bűnöségét. Előadta, hogy már nagyon sok hasonló plasztikai műtétet végzett és ennél az esetben is ugyanolyan adagot használt fel az érzéstelenítésre. Dr. Orsós Ferenc törvényszéki szakértő kifejtette a bíróság előtt, hogy a pantokain adagolásánál nagy körültekintéssel kell eljárni, mert erős mérge és könnyen halált okozhat. Ilyen műtétéknél 200-250 köbcentiméter pantokaint lehet felhasználni. A törvényszék végül a bizonyítási eljárás adatai alapján dr. Érczy Miklóst bűnösnek mondotta ki gondatlanságból okozott emberölés vétségében és ezért 1000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az orvos és védője az ítélet ellen fellebbezést jelentett be.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Rádióműsört akar?
Vegyen

Rádióéletet, Délibábot

Kapható a MAGYAR LAPOK arusainál

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
MAGYVÁRAD,
 SZÉKELYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 5,20 P.
 3 óra 15.— P.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kétszámot nem adunk vissza.

P. CIRILL HALÁLA. Szomorú hír érkezett szerkesztőségünkbe, P. Bayer Cirill kapucinus atya bombatámadás áldozata lett. Mindenki ismerte és szerette városunkban a szerény kapucinus atyát, aki nemrég távozott Nagyváradról Bétécsabára, állomáshelyére. Itt érte őt az angolok terrorátadása, amelynek áldozata lett.

A DEBRECENI EGYETEM MŰKÖDÉSÉT RÖVIDESEN MEGKEZDHETI. A debreceni egyetem rektora közli, hogy mindazok az akadályok, amelyek az előadások megkezdését gátolták, előreláthatóan rövidesen megszűnnek és így az egyetem működését nem sokára megkezdheti.

A KOLOZSVÁRI LAPOK KÖZLÉSE a következő felhívást: Felhívás a pénzügyi tisztviselőkhöz! Az itt tartózkodó pénzügyi tisztviselőket felhívom, hogy hivatali helyeiket haldéktalanul foglalják el, mert ellenes esetben a fegyelmi eljárást ellenük foyamathatja. Dr. Császár Sámuel miniszteri megbízott.

LÉGITÁMADÁS ÁLDOZATA LETT TÓTH PÁL VOLT KÉPVISELŐ. Budapestről jelentik: Dr. Tóth Pál kormányfőtanácsos, volt országgyűlési képviselő, orvos, a ezékesfehérvári bombatámadás alkalmával életét vesztette. Temetése hétfőn délután volt a kerepesi temető halottasházából.

ÓRIÁSI BANKRABLÁS RÓMÁBAN. Vakmerő rablók kirabolták a Banca di Romát és 14 millió líra készpénzt vitték el. A rablók előzőleg elrejtették a bank pincéjében, éjszaka azután megtámadták az éjjeli őrköt, megbilincseltek őket és elvették tőlük a pénzeszekrények kulcsait. A vakmerő rablók nyomtalanul eltűntek.

A SZÉKELYHIDI M. KIR. TÉLI GAZDASÁGI ISKOLA és mezőgazdasági szaktanácsadó állomás október hó 1-én, vasárnap délután 3 órai kezdettel az új iskola épületében (vasút állomás mellett) tarja aranykalásos gazdaavását és termelési versenykiállítását. Tárgysorozat: Ima Dr. Corba József igazgató jelentése. Ifjúsági gazdaköri diszgyűlés. Aranykalásos gazdaavató és bizonyítványkiosztás. A kiállítás eredményének kihirdetése. A miniszteri biztos zárószavai. Himnusz: Közének. A terménykiállítás megnyitása. Igazgató-ság.

LA GUARDIA, NEWYORK VÁROS POLGÁRMESTERE a megszállott Olaszország egész argolszász igazgatásának vezetését átveszi.

RENAULT LETARTÓZTATTAK. A Dail Mail párizsi tudósítója írja, hogy Louis Renault, a hasonlónevű gépkocsigyártó tulajdonosát letartóztatták.

CARUSO RÓMAI RENDŐRFŐNÖK KIVÉGZÉSE. Liisszabonból jelentik: Mint Rómából jelentik, Pietro Carusot, Róma volt fasiszta rendőrfőnökét pénteken délután hat perccel hét óra után agyonlőtték. Caruso egy széken ült, háttal kivégzőinek mikor sortűz eldördült. Róma volt rendőrfőnöke nyugodt volt és mielőtt kiadták a parancsot a kivégzés végrehajtására, hangosan felkiáltott „Viva Italia!” (MTI)

MAURICE CHEVALIER ÉL? Párizsi jelentés szerint Maurice Chevalier az ismert francia filmszínész, akit előző hírek szerint De Gaulle hívei meggyilkolták él s jelenleg Dél-Franciaországban barátaival tartózkodik.

AZ INDAI KÖZELLÁTÁSI MINISZTERIUM egész India területére bevezette az élelmiszer adagolási rendszert.

DÉL-FRANCIAORSZÁGBÓL ÁLLANDÓAN ÉRKEZNEK HIREK ÖSSZETÜZÉSEKRŐL. Lyonban legutóbb rálóttak egy gépkocsira, melyben fegyveres gaullisták ültek. Mindenütt sok a letartóztatás. A letartóztatottakat gyűjtőtáborokba viszik.

DEWEY T VASUTI SZERENCSETELENSÉG ÉRTE. Newyork, szeptember 24. Thomas Dewey, Newyork állam kormányzója és Roosevelt ellenjelöltjét vasuti szerencsétlenség érte Dewey súlyosan megsebesült. A vonat, amelyen utazott, összeütközött egy tehervonattal. Közelebbi részleteket a szerencsétlenség helyéről és lefolyásáról még nem közöltek.

KÁMFORRÁ VÁLT AZ EZÜST RÓKA és EZÜST CIGARETTATÁRCA. Pécsről jelentik: Vida Dezső mohácsi lakosnál leltárt készítettek majd hivatalos pecséttel lezárták a lakását. Az ellenőrző rovacsolás közben aztán Balázs Horváth József mohácsi adótitest azt észlelte, hogy a lakásból egy ezüsti róka, bunda és két művészi díszített cigarettatárcát elűnt. Fejtörést okoz az eset, mert pecsét, a zár és az ablakok érintetlennek látszanak. Az „ügyes kezű” tolvajt keresik.

Uj koronaügysz. A Kormányzó Úr az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Modolányi László pestvidéki kir. törvényszéki elnököt koronaügyszékre kinevezte.

Katonai vonatkozású igazolványait kötelesek maguknál hordani a 18-48 éves férfiak

Budapestről jelentik: (MTI)

A személygazdálkodás országos kormánybiztosának 1. Szok. 1. ny. 1944. számú rendelete a katonai vonatkozású személyi igazolványok kezeléséről:

Folyó évi szeptember hó 15-től minden 18-48 éves férfi — saját érdekében — katonai vonatkozású személyi igazolványait állandóan hordja magánál és hivatalos felszólításra igazolásul mutassa fel. Ezek az igazolványok:

a) nem tényleges viszonybeli katonaviselteknek: a katonai igazolványi lap (vagy igazolványi pótlap);

b) 21-48 éves nem katonaviselteknek: sorozási bizonyítvány;

AUTÓ- ÉS VILLAMOSGÁZOLÁSOK. Budapest. Az Üllői-út és az Ecséri-út keresztezésénél ismeretlen rendszámú autó elgázolta Olma Ferenc 36 éves tisztviselőt. A mentők súlyos állapotban vitték a Mészáros utcai kórházba. — A Rákóczi-út 12. számú ház előtt egy 19-es villamos 35 év körüli férfit ütött el. A tüzoltók a kocsikerekei alól szedték ki. A mentők életveszélyes állapotban szállították a Rókus-kórházba. Személyazonosságát eddig nem sikerült megállapítani.

HÓVÁ TUNTEK A 40.000 PENGŐS PESTI BÖRÖNDÖK? Pécsről jelentik: Tézel József budapesti miniszteri szakfelügyelőt összehozta a eors vitéz Pongrácz Simonnal, aki szeptember 18-án arra vállalkozott, hogy három értékes bőröndjét Szolnokra szállítja teherautón, a megadott címre. At is vette a bőröndöket, a további megbeszélést azonban a légiriadó miatt nem tudták lefolytatni. Pongrácz közben eltűnt és a miniszteri szakfelügyelő most a rendőrség segítségével szeretné a 40 ezer pengő értékű bőröndöket visszaszerezni. Annyi máris kiderült, hogy a megbízott szeptember 19-én Pécsre érkezett. Felkutatására erélyes nyomozás indult.

BERUGOTT A PRÉSHÁZBAN ÉS ELALUDT A TYUKÓLBAN A TOLVAJ CIGÁNY. Pécsről jelentik: Kolompár Sándor 47 éves sósvertikei cigány lopásból „tengette” életét és már több présházat, tyúkólat megdézsmált. Most, hogy összekombinálta a két hadműveleti területet, elhagyta a szerencsésje és csendőrkézre került. Az történt, hogy Kolompár ellátogatott a szőlőhegyre és a nyárutóban megszomjazva addig szopogatta a mérges vörösbort, amíg az levette a lábáról. Sötét ösztönét követve a közeli majorságba tántorgott, betört az egyik tyúkolba, azonban ott már teljesen elhagyva ereje és lefeküdt a tyúkölök alá. Éktelen hartyogásait megijedtek a tyúkok, kiabálni kezdtek és a gazdák, rókát sejtve, vasvillákkal jelentek meg a színhelyen. A ravaszdi helyett kelábú rókát fogtak és egy vödör vízzel öntötték nyakán, amikor megéreztek rajta a szeszszagot. Néhány perc múlva már a csendőrök vendége lett, akik helyszínelés végett Pécsre, majd Bácsra szállították.

Bombaszakértők

lesznek maholnap a pestiek. Örök tulajdoságát, humorát, kíváncsiságát és jó megfigyelőképességét a pesti ember nem vesztette el a legnehézebb órákban sem. Légitámadások alatt nemcsak meg-húzódik a pincében és összegörnyedve várja a támadás elmúlását hanem figyelni annak lefolyását és jelenségeit is. Ma már majd minden pesti megkülönbözteti a sötét éjszakában is a fejünk fölött szálló gépeket motorzúgásuk szerint. Az ellenséges gépek motorzaja hullámszerűen erősödik és csökken. Ezt megállapították és megfigyeléseiket tovább folytatták. Legújabb tapasztalataik alapján különbséget tesznek a zuhanó bombák között is. Egyik ismerősöm megfigyeléseinek eredményét így közölte velem:

Az angol bomba, öregem, az mindig huhog. Olyan, mint a halálbögoly. Az orosz bomba az egészen más. Az nem huhog, hanem fütyül. A két hang között olyan nagy a különbség hogy biztosan meg lehet határozni a bombák faját ha nem is tudja az ember, hogy milyen gépek támadják a fővárost. Csak az a szomorú, hogy a végén mind a kettő egyformán azt mondja: „pakk”. És még szomorúbb hogy a hatásuk is egyforma.

Ezentúl a legsúlyosabb órákban tehát ne aggódjanak, hanem játszunk találozkérdést és állapítsuk meg a bombák fajait.

Titokzatos holttestet találtak a ferencvárosi kiserdőben

Budapest. A ferencvárosi pályaudvarral szemben elterülő régi kiserdőtelepen egy munkás titokzatos gyilkosságot fedezett fel. Ez a lelet valamikor nyomortanya volt. A szükséglakásokat később lebontották, lakóit kitelepítették és most városi kislakásokat építenek helyettük. A munkások az előkészületi munkálatokat végzik.

Szerdán kora reggel az egyik munkás a sűrű bozóttal egy meztelenre vetkőztetett holttestet talált. A holttest körülbelül 175 centiméter magas, nyakán kérszeresen, összecsavart cukorszárga volt.

A munkás azonnal rendőrt szaladt, aki jelentette az esetet a főkapitányság központi ügyeletén. Rendőri bizottság ment ki a helyszínre. Megállapították, hogy a holttest körülbelül 4-5 hónapja lehet elrejtve a bozóttal. Nemét megállapítani mar nem lehetett, mert csaknem a pusztasontváz maradt meg, a húst a férgek már majdnem teljesen lerágták róla. Külső sérülés nyomát szintén nem lehetett megállapítani. A hulla fogazata hiányos.

Valószínűnek tartják, hogy az ismeretlen áldozatot valaki megölte és a holttestet elrejtette a bozóttal. Három méterre a holttesttől egy tarka férfiszőkeket találtak. A rendőrség tovább nyomoz a ejtéyes ügyben.

FARUK KIRÁLY MEGÉGETTE A KEZÉT. Faruk király az angol hírszolgálat jelentése szerint alexandriai laboratóriumában végzett kísérletek közben megégette a balkezét. Sérülése tíznapi orvosi kezelésre szorul.

Jelentkezzenek a hadiözegek és hadirokkantak

Felkérjük a mostani világháború hadiözegeit, hadiárvaít és hadirokkantjait, hogy saját érdekükben jelentkezzenek szeptember 25, 26, 27-én d. e. 8-1 óra között a városháza. II. em. 22. számú szobában.

Bajtársi Szolgálat elnöke.

ISKOLAI HIREK

A Baross Gábor kereskedelmi középiskola felhívja mindazon növendékeit, akik a beiratáskor okmányikat itt hagyták, hogy okmányaik átvétele végett sürgősen jelentkezzenek az igazgatói irodában hétköznapokon délután 4-6-ig.

A premontrei gimnázium igazgatósága közli, hogy az ünnepélyes Veni Sanctet 1944 október elsején reggel félnyolc órakor tartják a rendi templomban. Ezen minden beírt és bejárásra jelentkezett tanuló köteles résztvenni. Mire után tanérvnyítás a díszteremben, a szülők és tanulók felvilágosítása. Tanítás kezdete október 2-án délután 2 órakor. A rendház óvóhely a tanítás tartamára kizárólag a tanulók és tanáraik részére fenntartva. Könyveit minden tanuló a tanérvnyításig szerezzze be. Lecke-beszámoló és levéte-foglalkoztatás a jelzett időben. Igazgatóság.

Szolgáltatás gyógyszertárak:

IV. CSOPORT:

GRÁNAT-ALMA gyógyszertár, Rákóczi-út 27. tel. 14-84.
vác Sándor Gr. Teleki-utca 42.

HUNGARIA gyógyszertár, Mussolini tér 8. tel. 15-28.

ORANGYAL gyógyszertár, tul. Zsigmondovics és Martinovics, tel. 16-32. Teleki-utca 2.

A gyógyszertárak éjjeli szolgálata szombat reggeltől a következő szombathoz tart.

SZINHAZ

A színházi iroda közleményei

Erdészleány hétfőn 5 órakor

Figyelem! Az előadások délután 1/3 órakor, az estiek 5 órakor kezdődnek!

Hétfőn 5 órakor filléres helyárrakkal népművelési előadás keretében az Erdészleány kerül színre.

Kedden és szerdán 5 órakor a nagysikerű aratott Vaszary vígjáték-újdonosság, A pénz nem boldogít van műsorban.

Csütörtökön 5 órakor a Cigánygrófné című operettet mutatja be a színház bemutató bérletben. A bérleti előadása pénteken. Szombaton este, vasárnap délután és este bérlet-szünetben kerül színre.

Műsor:

Hétfőn fél 6 órakor: Erdészleány.
Kedden este fél 6 órakor: A pénz nem boldogít.
Szerdán 5 órakor: A pénz nem boldogít.

Statáriális bíróság nem ítélik az áldott állapotban lévő nő fölött

A budapesti büntetőtörvényszék mint rögtönítelő bíróság Krayzei Miklós táblai tanácselnök elnöklésével ült össze, hogy felelősségre vonja Szarvas Mihályné Nagy Erzsébet 28 éves asszonyt, aki ellen a légiriadó alatt elkövetett lopás büntette miatt emelt vádat az ügyészség.

A vád szerint szeptember 18-án este fél 11 órakor Szarvasné a légiriadót jelző szirénázás elhangzása után a Teréz-körút 31. számú házban lévő lakásáról utolsónak ment le az óvóhelyre és a ház harmadik emeletén, amikor elhaladt Bánky Richard fővárosi tisztviselő nyitott lakása előtt, bement az ajtón és a lakásból ellopott egy 200 pengő értékű női kiegészítőt és hét darab himzett konyharuhát.

A lopott holmit a ruhája alá rejtette, az óvóhelyen azonban észrevették, hogy a konyharuhák kilógnak a kabátja alól. Felelősségre vonták és erre Szarvasné bevallotta a bűncselekményt.

A főtárgyalás megnyitása után sze-

mélyi viszonyaira vonatkozólag hallgatták ki a vádlott asszonyt, majd Vitray Antal és vitéz Szecsődy Imre törvényszéki orvosszakértők adták elő szakvéleményüket, amely szerint megvizsgálták a vádlott nőt és megállapították, hogy nem elmebeteg, csupán bizonyos degenerációs jelek mutathatók ki nála, ellenben nyolchónapos áldott állapotban van.

Az orvosszakértői véleménye előterjesztése után Szabó Zoltán ügyész emelkedett szólásra és bejelentette, hogy mivel sem elmebeteg sem terhben lévő nőt felgyógyulásáig nem lehet statáriális bíróság elé állítani, illetve az ilyen egyének hüniügét a rögtönítelő bíróság nem tárgyalhatja, indítványozta, hogy az ügyet tegyék át rendes bírósághoz megfelelő eljárás céljából és addig is a törvényszék tartsa fenn a vádlott vizsgálati fogságát.

A rögtönítelő bíróság ilyen értelemben határozott, így Szarvasné ügyét most már rendes bíróság tárgyalja, majd és az asszony addig is fogva marad.

SPORT

Elmaradt a NAC-NMK Törekvés, MAV kombinált mérkőzés

Nagyvárad. Vasárnap délutánra egy helyi eseménymérkőzést íktattott műsorába a NAC csapata. A bajnok együttes a Nagyvárad MAV és az NMK Törekvés csapatainak kombináltjával mérte volna össze erejét. Az érdekesnek ígérkező mérkőzés azonban elmaradt.

Az első hadibajnoki mérkőzések

Budapestről jelenti a Magyar Távirati Iroda: A főváros körzetében tegnap, vasárnap délután bonyolították le az első hadibajnoki mérkőzéseket, melyeken általában az esélyes csapatok arattak győzelmet.

A labdarúgó hadibajnokságok mai

mérkőzésein a budapesti csoportban a következő eredményeket érték el:

Ferencváros-Kispest 4:3 (1:3). Ülői-úti pálya, 12.000 néző. Sárosi dr. szerezte meg a vezetést a Ferencvárosnak. A gól után a Kispest a féldíó végéig három góllal válaszolt. Mindháromat Nemes rugta. Szünet után a Ferencváros fölénybe került és Lukács, Gyulai és Sárosi dr. góljaival megnyerte a mérkőzést.

Ujpest-MAVAG 4:3 (0:1). Megyeri-úti pálya, 1500 néző. A MAVAG Tagányi góljával megerzerzi a vezetést, majd Tagányi (2) és Zsengellér (2) rúgnak gólt.

Z. Danuvia-Törekvés 3:1 (0:0). Osztályozó mérkőzés. A gólnélküli első féldíó után, a második féldíóben a 20-ik percben Devecseri, a 25 percben Devecseri, a 30. percben Szilasi (öngól), 38. percben Déri rúgnak gólt. A győzelemmel a Z. Danuvia került be a hadibajnokság első osztályának pesti csoportjába.

Magyarország száz kilométeres országúti kerékpáros bajnokságát a szentendrei országúton bonyolították le vasárnap. Bajnok lett Karaki (BSzKRT) 2 óra 49 perc 20 mp. idővel.

Szent László nyomda R. T. Nagyvárad

Szép betűkkel berendezett könyvnyomdája készíti mindenféle nyomtatványokat, tiszteses kivitelben.

Rendeléseket felvesz telefonon is a nyomda. Telefon 21-27

Partes ületi hírek

Felhívjuk mindazon cipésziparos figyelmét, hogy aki még a beadott tagkönyvét nem vette át, úgy kérjük a szakosztály irodájában minél előbb átvenni.

Egyben, tekintettel a mai helyzetre, a tagok részére délután is tartunk hivatalos órát 4-6 óra között.

Elnökség

FELHÍVÁS. A vas- és fémipari szakosztály lakatos és bádigos csoportja felhívja tagjai figyelmét, hogy karbid-utalványukat f. hó 21-től kezdve 5 napon belül vegyék át, annál is inkább, mert az utalványok 8 napig érvényesek és ezen idő lejártá után arra anyagot ki nem szolgálhat a kereskedő. Elnökség.

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Eladó jutányos áron egy mély gyermekkosci. Téglavető-utca 71. 955

Zománcozott vendéglői pecrenyesítő eladó. Bondárné, Tleki-u. 9. 37

JÓKARBAN levő mély gyermekkosciat vennék. Huszár-u. 5. 56

Allást nyee

Gépirásban jártas komoly irodista kisasszony azonnal felvételt. Nemzeti könyvkereskedés, Rákóczi-út 11. 46

Utcaséprészhez állandó munkára nőket is felvesszünk. Jelentkezni Kaszárnyatér 17. Köztisztasági üzem. 45

Allást keres

Mestervizsgázott fényképész üzletvezetését vállalná. Dr. Moskovits József-utca 12. Halászné. 43

Perfekt gyors- és gépirónó állást keres. Cimeket a kiadóba kér. 8

Különféle

Kertesház 4 szoba, konyha, fürdőszoba, esetleg butorral kiadó. Cim a kiadóban. 32

Lakótársul fogadnék tisztviselőt esetleg nyugdíjast, fürdőszobás, kétszobás butorozott lakásban. Cim a kiadóban. 55

Gyümölcs és szeszifőző órával ellátott modern készüléket jog nélkül átveszek. Cim Pável-u. 18. Házfelügyelőnél. 51

ELVESZETT 5 darab kotta Szilágyi Dezső-utca 19-d ház előtt. A megtaláló jutalom ellenében hozza Mokoshoz, graf Csáky-utca 15. 52

Elveszett

Elveszett szerda este az Attila-utca 9. műtőig szemüveg. Becsületes megtaláló kérem adja be Attila-u. 34. alá. 33

ELVESZETT Tarsoly Ferenc névre kiállított katonakönyvet megtaláló jutalom ellenében adja be a N. M. K. irodájába. 57

KIADÓTULAJDONOS:

szent László-nyomda R. T.

A kiadásért felel
Dr. PAAL Arpad Dr. Virág Jeromos
főszerkesztő a Szent László-nyomda R. T.
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.